Dosarul nr. 2c-1065/23 /2-23063344-12-2c-03052023/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

17 mai 2024 mun. Chişinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Central), Sergiu Suvac, examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Societății cu Răspundere Limitată „BTS PRO” cu privire la încasarea penalității,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces.

La 2 mai 2023, Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „BTS PRO” cu privire la încasarea penalității.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului a indicat că la 30 martie 2022 între Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne și Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO” a fost încheiat contractul nr. 43 de achiziționare a bunurilor prin licitație deschisă, fiind înregistrat la Trezoreria de Stat la 22 aprilie 2022.

Menționează că în baza contractului nr.43 din 30 martie 2022 Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO” (în calitate de vânzător) și-a asumat obligația de a livra bunuri (tehnică de calcul) în conformitate cu volumul, termenii și condițiile stipulate în contract, iar Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, în calitate de cumpărător, s-a obligat să achite și să recepționeze bunurile livrate de vânzător.

Accentuează că potrivit pct. 2.1 din contract livrarea bunurilor urma să fie efectuată în decurs de 120 zile de la înregistrarea contractului la Ministerul Finanțelor.

Susține că la 19 iulie 2022 a recepționat notificarea nr. 44 expediată de Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO”, prin care a fost informat despre o posibilă întârziere a livrării bunurilor.

Ulterior, reclamantul a expediat în adresa Societății cu Răspundere Limitată „BTS PRO”, răspunsul nr. 8/7-5958 din 5 august 2022, accentuând că potrivit procedurii de achiziție nr.MD-1645185334233, una din condițiile procedurii, conform anunțului de participare, era livrarea bunurilor în timp de 120 zile din momentul înregistrării contractului la Trezoreria de Stat a Ministerului Finanțelor.

Notează că la încheierea contractului nr. 43/2022 nu a fost semnat niciun acord adițional prin care să fie extins termenul de livrare a bunurilor, prin urmare pârâtul a încălcat prevederile contractuale.

Subliniază că livrarea bunurilor s-a efectuat tocmai la 28 septembrie 2022, conform facturii fiscale nr.EAD000065062 din 28 septembrie 2022 și a actului de primire - predare nr.345446 din 27 septembrie 2022, fiind depășit termenul cu 39 de zile.

Menționează că potrivit pct.8.8 din contractul nr. 43/2022, pentru livrarea cu întârziere a bunurilor, vânzătorul poartă răspundere materială în valoare de 0,1 % din suma bunurilor nelivrate, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5 % din suma prezentului contract. În cazul în care întârzierea depășește 15 zile, se consideră ca fiind refuz de a livra bunurile prevăzute în contract și vânzătorul va suporta o penalitate în conformitate cu prevederile pct. 8.7. Iar potrivit prevederilor pct. 8.7, pentru refuzul de a vinde bunurile prevăzute în contract, vânzătorul suportă o penalitate în valoare de 5% din suma contractului.

A declarat că potrivit certificatului contabil nr.1 din 1 martie 2023, suma penalității spre achitare în mărime de 5% din suma totală a contractului nr. 43/2022 constituie 32 313,60 lei.

A relatat că pârâtul nu și-a onorat obligațiunile sale contractuale privind achitarea penalității, iar reclamantul, întru evitarea unui eventual litigiu în instanța de judecată, la data de 24 martie 2023 a expediat notificarea nr.8/5-2402, prin care a solicitat achitarea în mod benevol a penalității în mărime de 5% din suma totală a contractului nr. 43/2022 care constituie 32 313,60 lei.

Ulterior la data de 4 aprilie 2023, reclamantul a recepționat răspunsul pârâtului nr. 9 la notificarea nr. 8/5-2402 din 24 martie 2023, prin care ultimul a refuzat achitarea penalității.

Solicită reprezentantul Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „BTS PRO” în beneficiul reclamantului a penalității în mărime de 32 313,60 lei.

Având în vedere că judecătorul a stabilit examinarea cererii depuse de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Societății cu Răspundere Limitată „BTS PRO” cu privire la încasarea penalității, în procedura cererilor cu valoare redusă, prezenta cerere se examinează în mod unipersonal, în lipsa părților.

Întru respectarea prevederii ce se referă la comunicarea pârâtului a cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, respectivele acte au fost expediate în adresa pârâtului, Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO”, care au fost recepționate de ultimul la 23 mai 2023. (f.d. 29).

La 13 iulie 2023 prin intermediul Grefei Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost depusă referința din partea Societății cu Răspundere Limitată „BTS PRO”, prin care a solicitat respingerea acțiunii înaintate de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, ca fiind neîntemeiată. *(f.d. 30 - 34)*

În motivarea referinței a indicat că potrivit condițiilor contractului nr. 43 din 30 martie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO” s-a obligat să livreze bunuri

în volumul, termenii și condițiile descrise, iar Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne s-a obligat să recepționeze bunurile și să le achite.

Evidențiază că, contractul nr. 43 din 30 martie 2022 a fost înregistrat la 22 aprilie 2022, iar la 29 aprilie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO" a plasat comanda pentru Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne.

Notează că la negocierea condițiilor de fabricare și livrare a bunurilor, Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO" a ținut cont de termenul de livrare stabilit de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, comanda urmând să fie livrată la 14 iulie 2023.

Menționează că la 11 iulie 2022, producătorul și furnizorul „Lenovo" a informat Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne despre întârzierea livrării din cauza deficitului de echipamente l etapa de producere și extinderea termenelor de livrare în contextul situației din Europa.

Afirmă că ulterior, la 19 iulie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO", a expediat în adresa reclamantului o notificare cu solicitarea extinderii termenului de livrare din cauza circumstanțelor comunicate de compania „Lenovo". La notificarea expediată Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne nu a obiectat.

Mai mult ca atât, la 27 septembrie 2022, pârâta și-a executat obligația de a livra bunurile, fapt confirmat prin actul de primire-predare nr.345446 din 27 septembrie 2022, iar la recepționarea mărfii reclamantul nu a invocat neexecutarea obligației de livrare în termen și nu și-a rezervat dreptul de a cerere penalitate.

Notează că Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO" nu putea și nu avea cum să depășească circumstanțele care au determinat termenul de livrare și care au fost invocate direct de producător. Prin urmare, cu referire la prevederile art. 947 alin. (5) Cod civil, Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO" nu este obligată să plătească penalitatea revendicată de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne.

Accentuează că obligația de a livra a fost executată de către Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO" la 27 septembrie 2022, iar dreptul la penalitate, fără a fi rezervat la data primirii executării, a fost invocat la 24 martie 2023, aproape șase luni peste data limită la care creditorul era în drept să-și rezerve expres acest drept, ca ulterior să-l poată valorifica.

Consideră că odată cu acceptarea executării obligației fără rezerva penalității, a decăzut din dreptul de a cere și a urmări penalitatea contractuală de la Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO".

Accentuează că neîndeplinirea condiției prevăzute la art. 949 alin. (3) Cod civil – primirea executării fără rezervarea dreptului la penalitate, are ca efect decăderea fostului creditor din dreptul la penalitate. *(f.d. 30 - 34)*

Aprecierea judecătorului.

Studiind materialele dosarului, apreciind în conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă probele administrate, judecătorul ajunge la concluzia că cererea de

chemare în judecată depusă de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Societății cu Răspundere Limitată „BTS PRO” cu privire la încasarea penalității urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 276^2 alin. (3) Codul de procedură civilă, dispozițiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispozițiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit materialului probatoriu administrat, judecătorul constată că la 30 martie 2022 între Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, în calitate de cumpărător, și Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO”, în calitate de vânzător, a fost încheiat contractul nr. 43 de achiziționare a bunurilor prin licitație deschisă CPC 30200000-1. *(f.d. 11-14)*

Reieșind din pct.1.1 și 1.2 al contractului nr. 43 din 30 martie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO” (vânzător), s-a obligat să livreze tehnica de calcul (bunuri) în conformitate cu volumul, termenii și condițiile stipulate în contract și anexele prezentului contract, iar Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne (cumpărător) s-a obligat să achite și să recepționeze bunurile livrate de vânzător. *(f.d. 11).*

Judecătorul reține că părțile au convenit, reieșind din pct. 2.1. din contractul de achiziționare a bunurilor prin licitație deschisă nr.43 din 30 martie 2022, ca livrarea bunurilor să fie efectuată în decursul a 120 zile de la înregistrarea contractului.

Judecătorul a stabilit că, contractul de achiziționare a bunurilor prin licitație deschisă nr. 43 din 30 martie 2022, a fost înregistrat la Trezoreria de Stat a Ministerului Finanțelor, la 22 aprilie 2022, fapt confirmat prin inscripția desprinsă de pe contract. *(f.d. 14)*

În continuare, judecătorul constată că valoarea bunurilor ce urmau a fi livrate și care reprezintă obiectul contractului este de 646 272,00 lei, iar modalitatea și termenul de efectuare a achitărilor de către cumpărător fiind prevăzută la pct. 3.3 și 3.4. din contract.

Judecătorul reține că la 19 iulie 2022, în adresa Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, de către Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO” a fost expediată o notificare, prin care a informat reclamantul despre întârzierea livrării bunurilor din cauza unor rețineri imprevizibile din partea producătorului și care se află în afara controlului pârâtei. *(f.d. 20, 21)*

Prin răspunsul Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne din 5 august 2022 la notificarea sus menționată, primul a reiterat condiția procedurii de achiziție licitație deschisă, și anume, ca livrarea bunurilor să aibă loc în termen de 120 zile de la momentul înregistrării contractului la Trezoreria de Stat, aducând în evidență prevederile clauzei contractuale ce se referă la răspunderea materială a vânzătorului pentru fiecare zi de întârziere a livrării bunurilor. *(f.d. 22)*

Reieșind din materialul probatoriu administrat, judecătorul atestă că livrarea de către Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO” a bunurilor cumpărate de către Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne a avut loc la 27 septembrie 2022, fiind eliberată factura fiscală seria și numărul EAD000065062 din 28 septembrie 2022. *(f.d. 19)*

De asemenea, din conținutul actului nr. 345 446 din 27.09.2022 de predare-primire a lucrărilor pe marginea contractului nr. 43 din 30 martie 2022 rezultă recepționarea bunurilor cumpărate de către Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne în valoare totală de 646 272 lei, în lipsa vreunei obiecții din partea cumpărătorului. *(f.d. 18)*

Cu toate acestea, considerând că vânzătorul nu și-a executat în termen obligațiile asumate, reclamantul a depus la 24 martie 2023 în adresa Societății cu Răspundere Limitată „BTS PRO” o somație prin care a solicitat achitarea unei penalități în mărime de 32 313,60 lei, calculată conform pct. 8.7, 8.8 din contractul nr. 43 din 30 martie 2022, în decurs de cel mult 10 zile calendaristice de la recepționarea notificării date. *(f.d. 23-24)*

Prin răspunsul Societății cu Răspundere Limitată „BTS PRO” din 4 aprilie 2023 la somația recepționată, prima a respins satisfacerea pretenției înaintate de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne. *(f.d. 25)*

Constată judecătorul că, în lipsa unui consens în vederea soluționării amiabile a situației create, reclamantul s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată, solicitând încasarea penalității în sumă de 32 313,60 lei, calculată potrivit pct. 8.7, 8.8 din contractul nr. 43 din 30 martie 2022.

Conform art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art.775 alin. (1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării şi stingerii obligației.

Norma juridică cuprinsă în art. 776 Cod civil al R. Moldova prevede că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Art.858 alin.(1) Cod civil enunță că temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.

Art. 1108 alin. (1) Cod civil prevede că prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

Reieșind din art. 1112 alin. (1) lit. a) Cod civil, vînzătorul trebuie să predea bunul la data stabilită în contract sau la data care poate fi dedusă din contract.

Judecătorul conchide că raporturile obligaționale între părți izvorăsc din contractul nr. 43 de achiziționare a bunurilor prin licitație deschisă CPC 30200000-1.

Cu referire la norma enunțată, judecătorul reiterează că părțile au prevăzut la pct. 2.1 a contractului nr. 43 din 30 martie 2022 un termen acordat vânzătorului de 120 zile de la înregistrarea contractului pentru livrarea bunurilor.

De asemenea, la pct. 8.7 a contractului este prevăzută răspunderea vânzătorului pentru refuzul de a vinde bunurile prevăzute în contract sub formă de penalitate în mărime de 5% din suma totală a contractului, iar la pct. 8.8 părțile au stabilit o penalitate pentru livrarea cu întârziere a bunurilor în valoare de 0,1% din suma bunurilor nelivrate pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5 % din suma totală a contractului. *(f.d. 13)*

Cu referire la clauzele sus evidențiate, se constată executarea cu întârziere de către Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO" a obligației asumate în temeiul contractului nr. 43 din 30 martie 2022.

Totodată, judecătorul observă că la data formulării prezentei cereri de chemare în judecată, obligațiile vânzătorului, în speță, Societatea cu Răspundere Limitată „BTS PRO", erau deja executate, bunurile fiind livrate cumpărătorului la 27 septembrie 2022.

Conform art. 1115 alin. (1) lit. a) Cod civil, obligația de predare a bunului se consideră executată în momentul predării bunului către cumpărător sau către persoana indicată de el.

Necesită a fi menţionat că la recepționarea bunurilor de către cumpărător, Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, ultimul nu a formulat nicio obiecție referitor la bunurile livrate, respectiv, lipsesc obiecții, rezerve din partea ultimului pe marginea termenului de efectuare a livrării de către pârâtă.

În acest sens, dosarul conține actului de predare-primire a lucrărilor nr. 345 446 din 27.09.2022 din care rezultă recepționarea bunurilor cumpărate de către Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne în valoare totală de 646 272 lei, în lipsa vreunei obiecții din partea cumpărătorului. *(f.d. 18)*

În ceea ce priveşte penalitatea solicitată, judecătorul reţine că potrivit art.947 alin. (1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

În acest sens, clauza penală constituie o convenţie accesorie, care îşi grevează existenţa pe convenţia principală.

Respectiv, clauza penală poate fi prevăzută, atît pentru neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, cît şi pentru orice altă încălcare a obligaţiilor, inclusiv pentru executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Or, penalitatea are un caracter compensatoriu al prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligaţiei, fie executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Potrivit art. 949 alin. (1), (3) Cod civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii. (3) **În cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalităţii numai dacă şi-a rezervat expres acest drept la primirea executării.**

Prin prisma normei citate, judecătorul remarcă, că creditorul care a primit executarea obligației nu mai poate cere plata penalităților stabilite pentru cazurile de neexecutare „stricto sensu" a obligației, iar ca excepție, prevederile citate acordă totuși creditorului, care a primit executarea obligaţiei, dreptul de a pretinde plata penalităţilor doar dacă şi-a rezervat acest drept la primirea executării.

Mai mult, în condițiile în care obligațiile de livrare au fost executate de pârâtă, respectiv, acestea fiind stinse, prin prisma art. 965 Cod civil, stingerea obligaţiei denotă încetarea raporturilor juridice dintre părți, iar alin. (2) al aceluiași articol, expres prevede că dacă obligaţia este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobînda şi penalităţile ori să repare prejudiciul.

Faţă de aceste considerente, precum și în condițiile în care, la recepționarea bunurilor, reclamantul nu şi-a rezervat expres dreptul la încasarea penalității, precum și în situația în care nici nu a probat existența vreunui prejudiciu efectiv în acest sens cauzat de întârzierea livrării, temeiuri de admitere a pretenției privind încasarea penalității lipsesc, motiv pentru care cererea de chemare în judecată formulată de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241, 243, 276^2-276^4 Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, judecătorul,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Societății cu Răspundere Limitată „BTS PRO” cu privire la încasarea penalității, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Judecătorul Sergiu Suvac